

الگوی جدید نگهبانی از نظام

عنوان جلسه:

الگوی جدید نگهبانی از نظام؛
متکفل ایجاد چالش در نظریات حاکم بر اسناد بین‌المللی

شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی

۱۹ مهرماه ۱۳۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

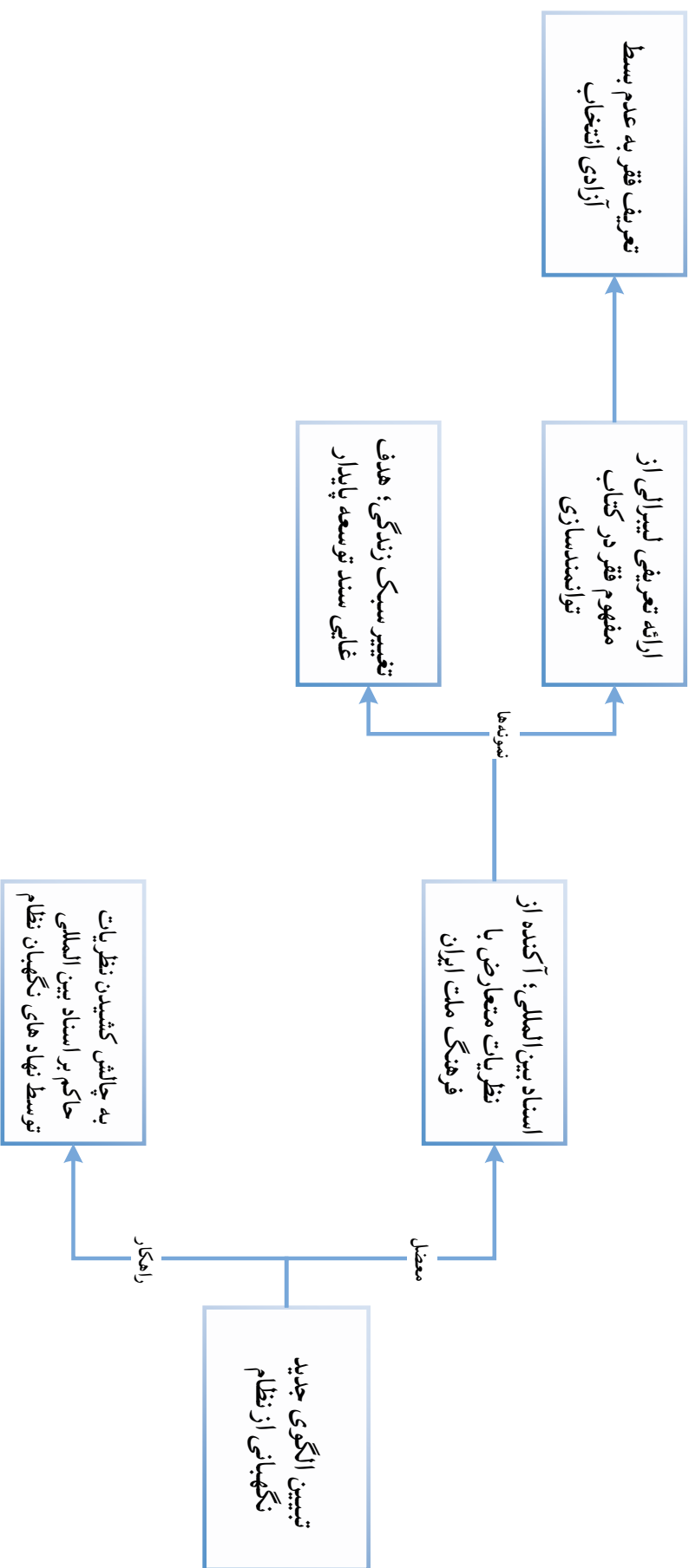
شناسنامه:

جزوه پیشرو گفت و گوی پیاده شده حجت الاسلام و المسلمین علی کشوری (دبیر شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی) با برنامه «گفتگوی ۲۱ رادیو معارف صدای جمهوری اسلامی ایران» در تاریخ ۱۹ مهرماه ۱۳۹۷ با موضوع «تبیین الگوی جدید نگهبانی از نظام» است. پیشنهاد می شود این جزوه در قطع رحلی به انتشار برسد.

فهرست اجمالی

۱. اسناد بین‌المللی؛ آکنده از نظریات متعارض با فرهنگ ملت ایران ۲
- ۱/۱. نمونه اول: ارائه تعریفی لیبرالی از مفهوم فقر در کتاب توانمندسازی و کاهش فقر ۲
- ۱/۲. نمونه دوم: تغییر سبک زندگی، هدف غایی سند توسعه پایدار ۳
۲. الگوی جدید نگرهبانی از نظام؛ متکفل ایجاد چالش در نظریات حاکم بر اسناد بین‌المللی ۴

تبیین الگوی جدید نگهبانی از نظام در مواجهه با هجوم اسناد بین المللی به هویت شیعی

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای امامی (مجری): بسم الله الرحمن الرحيم. شب مخاطبان ارجمند گفتگوی ۲۱، گفتگوی شبانگاهی رادیو معارف به خیر و نیکی باشد ان شاء الله. عرض سلام و ادب و احترام دارم خدمت همه شما عزیزان و بزرگواران در هر کجایی که مخاطب این گفتگو هستید. اگر گفتگوی دیشب من را با جناب حجت الاسلام و المسلمین آقای کشوری دبیر شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی شنیده باشید، ما در خصوص مهم ترین اهداف و رویکردهای شورای راهبردی صحبت کردیم و آقای کشوری توضیحاتی دادند و از جمله از مدرسه اقامه به عنوان دور جدید گفتگوهای ملی الگوی پیشرفت اسلامی صحبت کردند که چهار نظریه در واقع مطرح شد؛ نظریه تعرف، بسته شاخص های ارزیابی پیشرفت اسلامی، الگوی جدید نگرهبانی از نظام که امشب می خواهیم راجع به آن صحبت کنیم و بحث الگوی تنظیم و تحلیل خبر.

آقای کشوری! سلام شب شما بخیر.

حجت الاسلام کشوری: سلام علیکم و رحمه الله و برکاته. شب شما و شنوندگان فرهیخته رادیو معارف به خیر و شادی. در خدمت شما هستیم.

آقای امامی (مجری): متشکرم؛ آقای کشوری سومین نظریه مدرسه اقامه بحث الگوی جدید نگرهبانی از نظام است؛ توضیح می‌دهید که چه راهبردی خواهد داشت و چه اهدافی را دنبال می‌کند و این نظریه به چه علت در مدرسه اقامه مطرح می‌شود.

۱. اسناد بین‌المللی؛ آکنده از نظریات متعارض با فرهنگ ملت ایران

حجت‌الاسلام کشوری: بسم الله الرحمن الرحيم. همانطور که دیشب محضر مردم خوبمان گزارش داد همه مباحثات ما در شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی مسأله محور است؛ یعنی مسائلی را که سر راه پیشرفت ملت ایران و جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است را شناسایی می‌کنیم و سعی می‌کنیم برای آن‌ها با یک نگاه فقهی راه حل ارائه دهیم.

دیشب عرض کردم یکی از مسائلی که مانع پیشرفت کشور جمهوری اسلامی ایران است، مسأله اسناد بین‌المللی است. مردم خوبمان می‌دانند که اسناد بین‌المللی انواع مختلفی دارند؛ کنوانسیون‌ها، معاهدات، گزارش‌های ارزیابی بین‌المللی و کتاب‌های مرجعی که سازمان‌های بین‌المللی معرفی می‌کند از جمله اسناد بین‌المللی هستند. انواع عامی از اسناد بین‌المللی وجود دارند که ما فکر می‌کنیم که اگر اینها بررسی دقیق نشوند ممکن است پیشرفت ملت ایران را در بعضی از حوزه‌ها تبدیل به پسرفت بکند. علت اینکه ما روی اسناد بین‌المللی حساسیت به خرج می‌دهیم این است که برخلاف آن ظاهر حقوقی اسناد بین‌المللی که معمولاً در کشور ما فقط همین ظاهر حقوقی مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ اسناد بین‌المللی مبتنی بر یک سری مفاهیم و نظریات غلط هستند که اگر ما بر روی این مفاهیم و نظریات غلط خوب دقت نکنیم همانطوری که عرض کردم پیشرفت ملت ایران را تبدیل به پسرفت خواهد کرد. برای اینکه شنوندگان عزیز دقیقاً متوجه شوند که منظور بنده چیست؛ دقیقاً از روی دو سند بین‌المللی دو تعریف را می‌خوانم تا دقیقاً منظور ما در شورای راهبردی واضح شود.

۱/۱. نمونه اول: ارائه تعریفی لیبرالی از مفهوم فقر در کتاب توانمندسازی و کاهش فقر

عبارت اولی را که من انتخاب کرده‌ام که توضیح دهم از روی کتاب توانمندسازی و کاهش فقر سازمان ملل (چاپ سال ۲۰۰۲ میلادی، انتشارات بانک جهانی، واشنگتن دی‌سی، کتاب مرجع جهانی، منتشرشده در سال ۱۳۹۵ توسط وزارت رفاه، نشر کریم خان) است. این کتاب را سازمان ملل برای هدف اول سند توسعه پایدار پیشنهاد داده است. در این کتاب وقتی می‌خواهد فقر را تعریف بکند این عبارات آمده است. گفته شده است: «توانمندسازی به مفهوم گسترش و بسط آزادی انتخاب افراد و اقدام برای شکل دادن زندگی افراد است.» (ص ۲۵، ذیل توضیح مفهوم توانمندسازی) تصریح کرده است که ما فقر را عدم آزادی می‌دانیم و توانمندسازی فقرا را

گسترش آزادی می‌دانیم؛ یعنی اصطلاحاً بر اساس مفهوم لیبرالیسم و آزادی، مفهوم فقر و فقیر را تعریف کرده است. چند خط جلوتر مبتنی بر این تعریف به صراحت گفته است که «در حال حاضر نابرابری‌های جنسیتی شدیدی به ویژه در سطح خانوارها وجود دارد که این به فقر جوامع کمک می‌کند.» یعنی آمده است و خانواده و مسئولیت‌های آن را به عنوان عامل ایجاد فقر معرفی کرده است. ببینید مردم ما و بعضی از کارشناسانی که دقیق به اسناد بین‌المللی رجوع نمی‌کنند، ممکن است در گام اول تلقی کنند که مراد از فقر همین فهم عرفی‌ای است که همه ما داریم و به کسی فقیر می‌گوییم که سرپناه یا نان شبی ندارد؛ منتهی وقتی در اسناد بین‌المللی دقت می‌شود می‌بینیم که فقر را به نبود آزادی گسترده تعریف کرده‌اند.

آقای امامی (مجری): به نظرم گفتید آزادی انتخاب؛ این یک مقداری با آزادی مطلق فرق می‌کند.

حجت‌الاسلام کشوری: ببینید وقتی ذیل این تعریف بحث می‌کنند، انتخاب را در تمامی حوزه‌ها بحث کرده‌اند. یعنی اصطلاحاً انتخاب در حوزه اقتصاد، روابط خانوادگی، روابط سیاسی و همه حوزه‌ها را بحث کرده‌اند و اصطلاحاً یک نگاه نهادی بر اینها حاکم است. حالا این یک مورد است. بنابراین مفهوم فقر را ذیل لیبرالیسم معنا کرده‌اند و اولین مانع رفع فقر را نیز اصطلاحاً نابرابری‌های جنسیتی در فرهنگ خانواده‌ها معرفی کرده‌اند.

۱/۲. نمونه دوم: تغییر سبک زندگی، هدف غایی سند توسعه پایدار

من به صورت خلاصه یک تعریف دیگر را نیز در اینجا بحث کنم. عبارات اولیه بیانیه اینچئون (صادرۀ می سال ۲۰۱۵)؛ مراد دقیقاً بند پنجم بیانیه اینچئون است.

آقای امامی (مجری): یک مقداری خلاصه‌تر بگویید تا ما بدانیم که شما با این الگوی جدید نگرهبانی چه کار انجام می‌خواهید بدهید.

حجت‌الاسلام کشوری: بله الآن خلاصه می‌کنم. آنجا تصریح می‌کند؛ بخشی از عبارات بند پنج این است: «بر این اساس دیدگاه ما دگرگون ساختن زندگی افراد به وسیله آموزش خواهد بود.» به صراحت در بند پنج بیانیه اینچئون آمده است که هدف سند توسعه پایدار تغییر در سبک زندگی است و با یک اندک دقتی واضح می‌شود که سبک زندگی پیشنهادی اسناد بین‌المللی ممکن است در تعارض با سبک زندگی پذیرفته‌شده ملت ایران باشد.

آقای امامی (مجری): بسیار خوب. آقای کشوری حالا چه کار می‌توانیم بکنیم؛ یعنی ما راهی برای نپیوستن به این معاهدات و کنوانسیون‌ها داریم و یا نه، می‌توانیم ببینیم و راه‌های خروج از برخی از بندهای آن داریم؛ چه باید بکنیم؟

۲. الگوی جدید نگاهی از نظام؛ متکفل ایجاد چالش در نظریات حاکم بر اسناد بین‌المللی

حجت‌الاسلام کشوری: چون وقت کوتاه است من فقط دو مثال زدم. جناب آقای امامی ما در تحقیقاتمان به این نتیجه رسیده‌ایم که در بیش از چهل مورد، تعاریف و مفاهیم مندرج در اسناد بین‌المللی در تعارض با تعاریف و مفاهیم فرهنگ شیعی ما هستند. پس این یک مشکل است. من می‌خواستم وقتی می‌گوییم اسناد بین‌المللی یک مشکل و چالش است معلوم شود که نوع چالش اسناد بین‌المللی چالش نرم است. خوب حالا چه طور می‌شود با آن مقابله کرد؟ یک مقابله بین‌المللی باید کرد - که اجازه دهید آن را در یک وقت دیگری توضیح دهم - و یک مقابله ملی هم ما پیشنهاد داده‌ایم تا با این تعاریف غلط و مفاهیم ناقص انجام شود و آن به صورت خلاصه این است که کشور ما و نهادهای نخبگان نظام که از فرهنگ این جامعه نگاهی می‌کنند و در رأس آن‌ها شورای محترم نخبگان بیایند - علاوه بر بررسی حقوقی این اسناد که آیا این‌ها الزام‌آور هستند یا نیستند تا حق شرطی بگذارند و یا حق تحفظی بگذارند و یا بیانیه تفسیری‌ای بگذارند؛ علاوه بر این کارهایی که می‌کنند - مفاهیم و نظریات حاکم بر این اسناد بین‌المللی را نیز به چالش نرم بکشند. اگر شما فرهنگ عمومی حوزه قانون‌گذاری ما در چهل سال گذشته را بررسی کنید، متوجه می‌شوید جای این کار خالی است و وقتی ما مفاهیم و نظریات حاکم بر این اسناد بین‌المللی را بررسی نمی‌کنیم، نتیجه آن این اتفاقی می‌شود که چند روز پیش در مجلس شورای اسلامی می‌شود؛ یعنی من فکر می‌کنم بخش قابل توجهی از نمایندگان محترمی که در مجلس هستند، چه در مورد این لوایح مرتبط به FATF و چه در مورد سایر اسناد، خیلی تعارض مفهومی این پیشنهادها و برنامه‌های بین‌المللی را با مفاهیم و نظریات حکومت اسلامی و جمهوری اسلامی متوجه نیستند.

همه، اینها را از حیث حقوقی بررسی می‌کنند و دنبال این هستند که ببینند آیا اینها الزام‌آور هست یا نه. درحالی‌که در پس این بحث‌های حقوقی، یک سری مفاهیم و نظریاتی در کشور ما ترویج پیدا می‌کند و کسی نیست که این مفاهیم و نظریات را به چالش بکشد؛ لذا در یک جمله، این الگوی جدید نگاهی از نظام می‌گوید شورای نخبگان باید علاوه بر بررسی حقوقی اسناد بین‌المللی به این صورت که آیا این اسناد تطابق با شرع و قانون اساسی دارند یا نه، باید نظریات و مفاهیم حاکم بر این اسناد را به نقد بگذارد و گزارش تفصیلی راجع به آنها منتشر کند. این زمینه قضاوت و اصلاح ذهنیت مسئولین جمهوری اسلامی را آماده می‌کند.

آقای امامی (مجری): آقای کشوری! الان می‌خواهم این را بپرسم که به‌رحال آنچه در اسناد بین‌المللی هست، مطمئناً در مقایسه با مفاهیم بلندی که در دستورات و ادعیه و مانند عهدنامه مالک اشتر و ... هست، اصلاً قابل مقایسه نیست؛ اما سؤال این است که ما الان چه کار می‌توانیم کنیم؟ بعضی اوقات در حقوق بین‌الملل، چاره‌ای جز پیوستن به برخی از این اسناد نیست. آیا راهکار شما این است که ما به این اسناد بپیوندیم و در خصوص بندهای آن، حق تحفظ اعمال کنیم یا اصلاً راهکار حضرت‌عالی و نظریه الگوی جدید نگهداری از نظام این است که از این اسناد خارج شویم؟

حجت‌الاسلام کشوری: ببینید آقای امامی! ما یک پیشنهاد خاصی برای حوزه بین‌الملل داریم که ترجیح می‌دهم آن را در وقت مفصل‌تری توضیح دهم؛ اما الان نکته‌ای فنی را دارم می‌گویم؛ مثل بنده و کارشناسان همکاری که در مجموعه‌مان داریم و دائماً با کارشناسان بخش‌های مختلف نظام جلسه می‌گذاریم، یک مشکلی را متوجه شدیم و آن عبارت از این است که بخشی از مسئولین داخل کشور فکر می‌کنند این اسناد بین‌المللی و مفاهیم آنها، راه حل هستند! یعنی در واقع اصلاً به تعارض مفاهیم و نظریات حاکم بر اسناد بین‌المللی را با مفاهیم و نظریات دینی، توجهی ندارند؛ بنابراین برای اینکه ذهنیت مسئولینمان را هدایت کنیم، نیاز داریم که شورای نگهداری را وارد فضای نظام مقایسه کنیم. این مقایسه بین نظریات حکمرانی لیبرالی و نظرات توسعه غربی با نظریات الگوی پیشرفت اسلامی و انقلاب اسلامی برای اداره جامعه است.

آقای امامی (مجری): آقای کشوری! از شما متشکر هستیم؛ پس قرار شد که ما در مدت دیگری در خصوص راهکار مقابله با هجوم این اسناد با شما بیشتر صحبت کنیم. به‌رحال شما راهکار ملی آن را بیان فرمودید. اگرچه شاید بیانات حضرت‌عالی ناقص هم مانده باشد. از شما متشکر هستیم که در این دو شب با ما همراه بودید. برایتان آرزوی سلامتی و موفقیت داریم و امیدوار هستیم که بتوانید در اهدافی که برای شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی تعریف کردید، موفق باشید.

حجت‌الاسلام کشوری: بنده هم از شما و شنوندگان فرهیخته‌تان تشکر می‌کنم. فقط لازم است که نکته‌ای را بگویم. ما یک گزارشی را چند روز پیش، در ۶۶ صفحه منتشر کردیم که دقیقاً ابعاد این الگوی جدید نگهداری از نظام را در ۹ سرفصل توضیح می‌دهد. پیشنهاد می‌کنم که اگر نخبگان و مسئولین خواستند درک تفصیلی‌تری از این الگو پیدا کنند، به آن سند مراجعه کنند.

آقای امامی (مجری): بسیار خوب. از شما متشکرم آقای کشوری، دبیر شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی. با شما خداحافظی می‌کنم. شب به‌خیر خدانگه‌دار.

بخشی از متن:

کشور ما و نهادهای نگهبان نظام که از فرهنگ این جامعه نگهبانی می‌کنند و در رأس آنها شورای محترم نگهبان بیایند - علاوه بر بررسی حقوقی این اسناد که آیا این‌ها الزام آور هستند یا نیستند تا حق شرطی بگذارند و یا حق تحفظی بگذارند و یا بیانیه تفسیری ای بگذارند؛ علاوه بر این کارهایی که می‌کنند - مفاهیم و نظریات حاکم بر این اسناد بین المللی را نیز به چالش نرم بکشند.

*ارتباط با ما:

کانال ایتا: @olgou4 / راینامه: olgou@chmail.ir / پایگاه اطلاع رسانی: www.nro-di.blog.ir